

Škola primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu

Odjel tekstila

Travanj 2024.

Osnutak Odjela

- Odjel tekstila utemeljen je daleke 1932. godine kao Ćilimarski odjel pri onodobnoj Obrtnoj školi (današnja ŠPUD) za ravnateljstva Vojte Braniša. Doba osnutka nije slučajno, nakon Velikog rata dolazi do podizanja svijesti o važnosti tradicionalne tekstilne proizvodnje i očuvanja narodne tekstilne umjetnosti.
- Autorica prve koncepcije nastavnog programa na Odjelu bila je prof. Mira Kovačević-Ovčačik, a nastavni predmeti uključivali su crtanje, projektiranje, bojenje pređe i ručno tkanje. Bila su dva dijela odjela:
 - zanatski (za ćilimarstvo i tapiseriju)
 - majstorski (za potrebe tekstilne industrije)
- Zadnjih pedesetak godina na Odjelu se postupno uvode predmeti modnog/odjevnog dizajna: Modno crtanje, Konstrukcija odjeće, Izrada odjeće.

tkaonica Ćilimarskog odjela
početkom 20.st.

3. Čilim

Serdžada, kopija prema čilimu iz fundusa
Muzeja za umjetnost i obrt
veličina: 90 cm x 155 cm
osnova: pamuk
potika: vuna
Državna obrtna škola u Zagrebu,
rađeno od 2. travnja 1937. do 2. lipnja 1938. g.
Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, inv. br. MUO 7881

Projekt za čilim i čilim
izrađen na Čilimarskom
odjelu Obrtne škole 1937/38.

Sada u fundusu Muzeja za
umjetnost i obrt u Zagrebu.

Skica iz bilježnice
tekstilnog odjela
Državne obrtne škole u Zagrebu
vlasništvo prof. Mire Ovčarić-Kovačević

Odjel tekstila danas

craona Odjela tekstila

tkaonica Odjela tekstila

Predmeti struke i tjedni broj sati na Odjelu tekstila

Predmet	2.raz	3.raz	4.raz
Crtanje i slikanje	4		
Tehnike tkanja	4	4	5
Projektiranje	4	3	4
Modno crtanje i slikanje		5	5
Konstrukcija odjeće		2	2
Izrada odjeće		2	2
Konstrukcija tkanina	2	2	
Tehnologija tekstila	1	1	2
Dekompozicija tkanina		1	
Povijest tekstila i kostima			1
Tehnologija odjeće			1
UKUPNO	15	20	22

Modno crtanje

Modno crtanje

- Predmet Modno crtanje ima za cilj osposobiti i naučiti učenike kako savladati crtanje figure, od crteža prema promatranju do stilizacije. , Upoznat će svoju kulturnu baštinu, baštinu ostalih naroda i povijesni kostim. Sintezom i analizom naučit će misliti i prezentirati svoje ideje kroz kreativan stvaralački proces na zadanu temu. Učenicima je zadatak izraziti i istražiti osobne mogućnosti, kreativnost i kombinatoriku.
- Predmet podrazumijeva da će svladati crtačke i slikarske tehnike (olovka, ugljen, akvarel, tempera, kolaž, kombinirana tehnika) kako bi što kvalitetnije mogli oblikovati svoje misli i ideje. Predmet se sastoji od dvije makroteme, modne ilustracije i crtanja figure po promatranju (akta).

Modno crtanje, 4. razred

Modno crtanje, 4. razred. 3. mjesto
na Državnom natjecanju 2012. godine

Modno crtanje, 4. razred

Projektiranje

Projektiranje, 2.razred i 3. razred

Modno crtanje, 4. razred

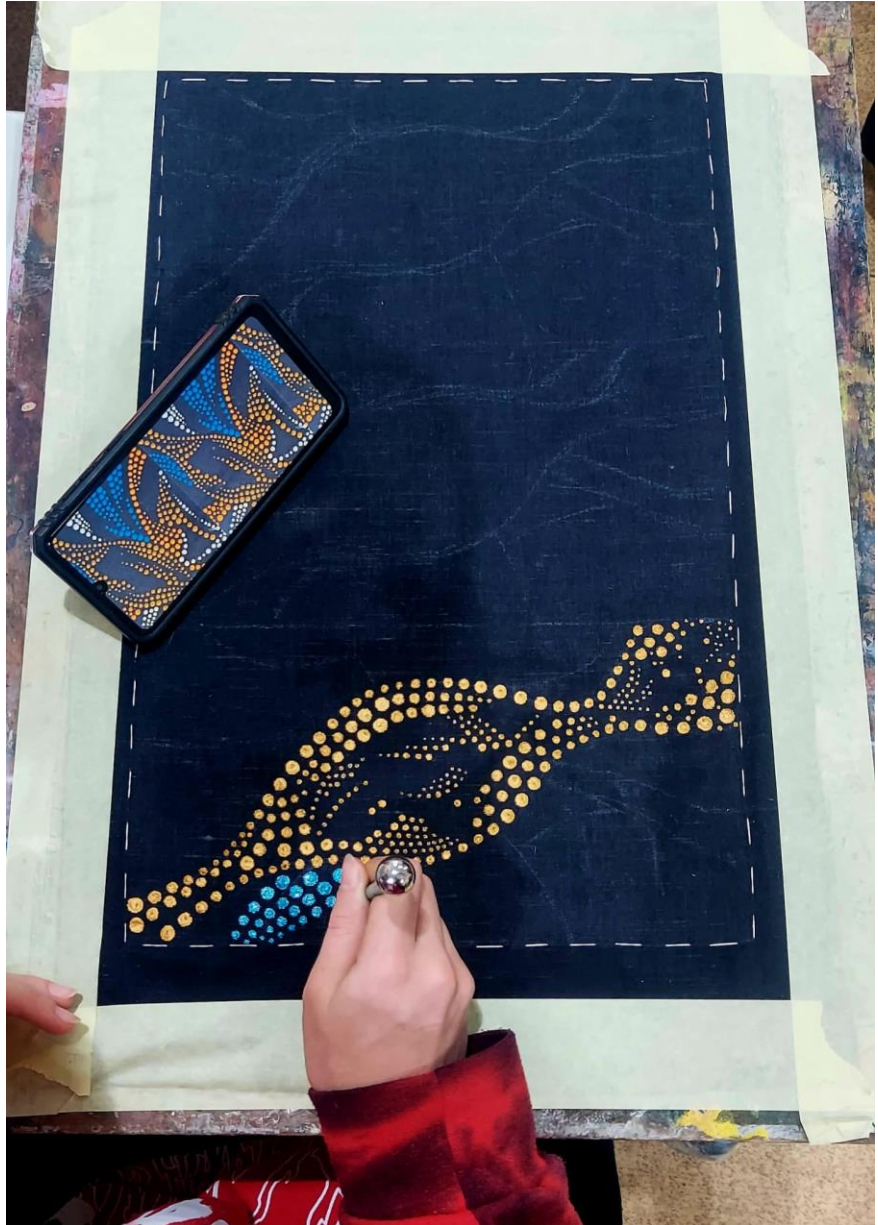
Projektiranje

raznim tehnikama Rezerviranja (batik, oslikavanje tekstila šablonom i monotipija).

Predmet projektiranje ima za cilj osposobiti učenike za samostalno kreiranje tekstilnih nacрта, projekata i dezena. Od studije motiva po promatranju, preko stilizacije, učenici će naučiti kako komponirati projekt za uporabne predmete (tapiserija, torba, jastuk i sl). Naučit će kako napraviti raport za tekstilni dezen (brokat, sjenčani brokat i kašmir), unikatnu tkaninu u

Projektiranje, 4. razred

Tehnike tkanja

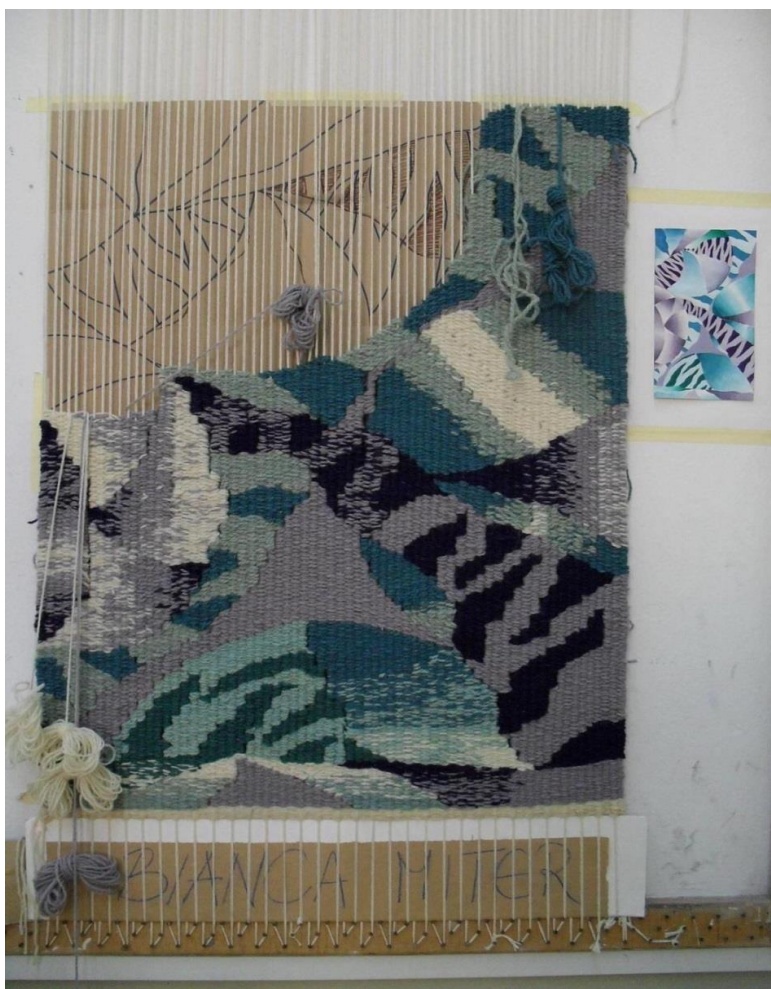
- Cilj predmeta je prenošenje i očuvanje tradicije kroz učenje narodnih tkalačkih tehnika te osposobljavanje učenike za samostalnu pripremu i izradu raznih vrsta tkanina. To uključuje : odabir vrste, boje i količine prediva, pripremu osnove i potke, postavljanje osnove na tkalački okvir ili stan te samo tkanje.
- Učenici se u 2. razredu upoznaju s tkanjem i narodnim tehnikama kroz izradu uzornika na tkalačkom okviru (vertikalno tkanje) te tkanjem tapiserije po vlastitom nacrtu.
- U 3.razredu učenici se na tkalačkom stanu (horizontalno tkanje) upoznaju s narodnim tehnikama i koriste različite vrste prediva, diferenciraju predivo koje se koristi za osnovu od onoga za potku. Uče platno vez na tkalačkom stanu s dva lista.

- U 4. razredu učenici proširuju svoje znanje i osamostaljuju se u tkanju na okviru i tkalačkom stanu. Uče keper vez na tkalačkom stanu sa četiri lista.
- Kroz stečene vještine učenici primjenjuju narodne tehnike tkanja u izradi uporabnih ili dekorativnih predmeta (tapiserije, jastuci, torbe, šalovi, štofovi za izradu raznih odjevnih predmeta.) Tijekom sve tri godine obrazovanja učenici kroz zadatke istražuju mogućnosti tkanja preplitanjem niti i rasporedom oblika i boja.

Tehnike tkanja

Tehnike tkanja, 2. razred, tapiserija je bila izložena na izložbi „Tolerancija” 2018.godine

Tehnike tkanja, tapiserija 2. razred

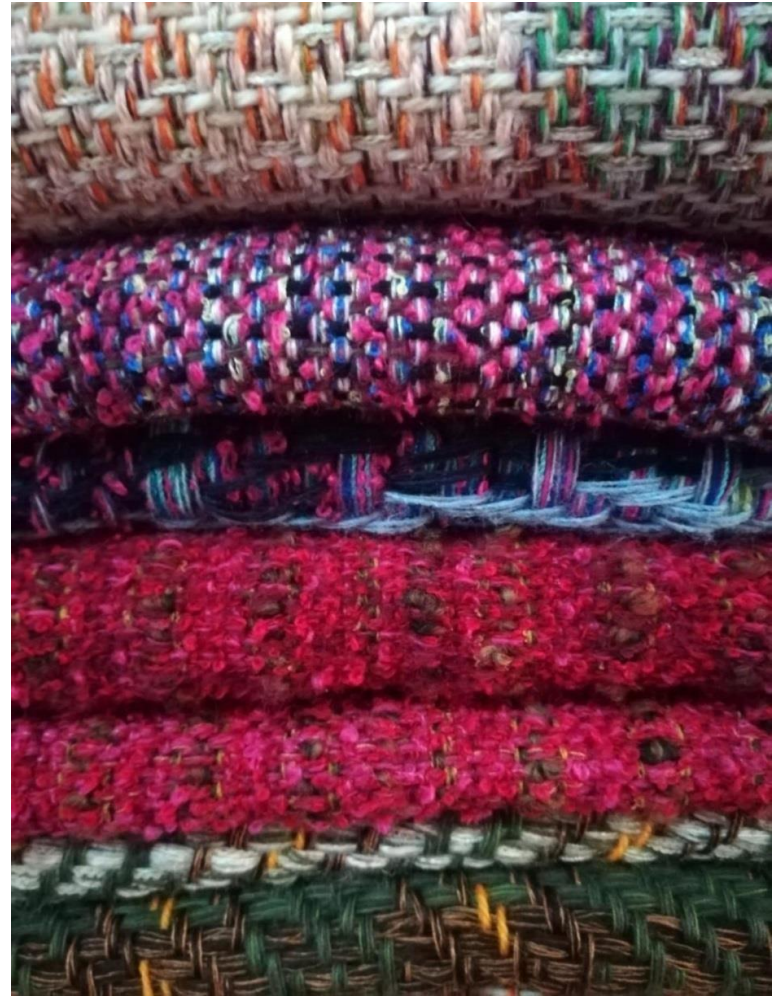

torba 3. razred

Tehnike tkanja, 2. razred

Tehnike tkanja, 4. razred

Konstrukcija odjeće, Izrada odjeće, Tehnologija odjeće
Konstrukcija odjeće: Cilj predmeta je osposobiti učenike za samostalno konstruiranje i modeliranje kroja vlastitih kreacija.

- Izrada odjeće: Cilj predmeta je osposobiti učenike za izradu odjevnih, uporabnih predmeta i dodataka, opremanje (styling) i prezentiranje na modnim revijama.
- Tehnologija odjeće: Cilj predmeta je usvojiti temeljna znanja o tekstilnim sirovinama i tehnološkim procesima izrade odjeće.

Od ideje do realizacije

MODNO CRTANJE → KONSTRUKCIJA ODJEĆE → IZRADA ODJEĆE
Konstrukcija odjeće, 4. razred

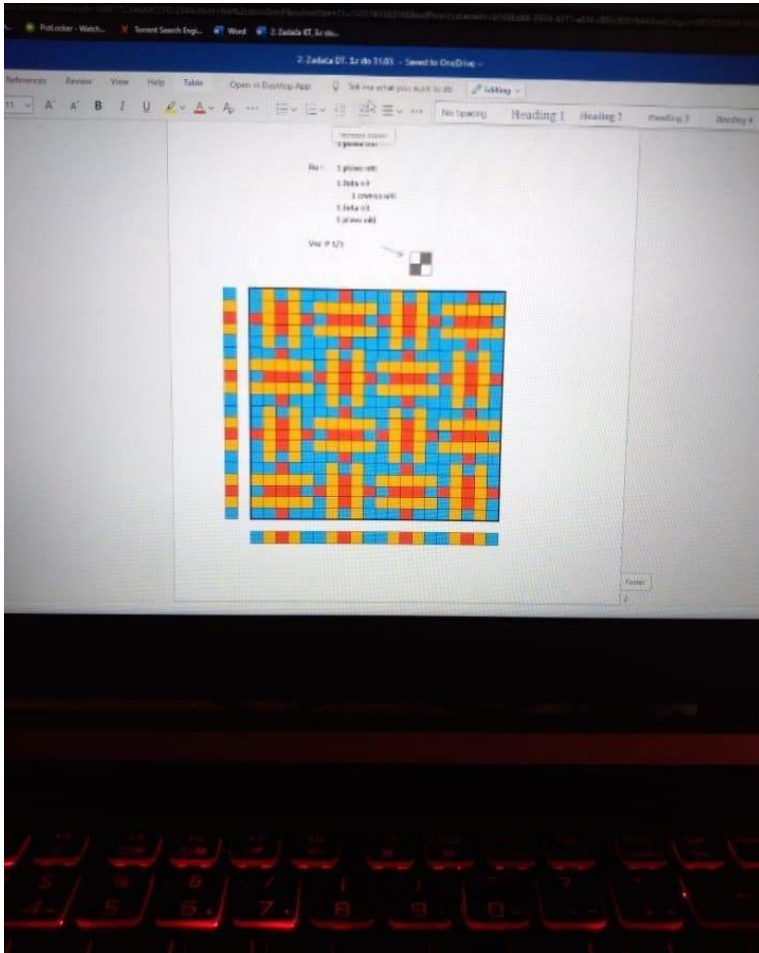

Konstrukcija odjeće i Izrada odjeće, 4. razred

Odjevni predmeti, od likovnog oblikovanja (**Modno crtanje**) do izvedbe u materijalu (**Tehnologija tekstila, Konstrukcija odjeće, Izrada odjeće**), 4. razred

Konstrukcija tkanina, Dekompozicija tkanina

- **Konstrukcija tkanina:** Cilj predmeta u 2. razredu je poznavanje i konstruiranje temeljnih vezova tkanja i projektiranje tkanina skladom veza i boja, te razumijevanje funkcioniranja tkalačkog stana. U 3. razredu učenici konstruiraju složenije tkanine uvažavajući likovnost i pravila konstrukcije tkanina.

- **Dekompozicija tkanina:** Cilj predmeta je usvojiti temeljna znanja o nazivima, vrstama i

namjeni tkanina u svrhu odabiranja najoptimalnije tkanine za određenu namjenu.

Dekompozicija tkanina, 3. razred

Tehnologija tekstila

- Ciljevi predmeta: prepoznati i razlikovati tekstilna vlakna i tekstilije, samostalno izvoditi osnovne postupke održavanja i njege tekstila, koristiti ekološki prihvatljive postupke zbrinjavanja tekstila, provoditi jednostavnije postupke recikliranja, redizajniranja i prenamjene tekstilnog otpada, poznavati faze rada i postupke restauracije i konzervacije tekstila
- Praktični dio Tehnologije tekstila podrazumijeva samostalno izvođenje postupaka bojenja pređa, metražnog i komadnog tekstila različitim tehnikama koristeći primjerenu zaštitu u laboratoriju za bojenje
- Učenici na Tehnologiji prema svojim likovnim rješenjima sa Projektiranja i Modnog crtanja oboje većinu pređa i odjevnih tkanina sa kojima na Tehnikama tkanja i na Izradi odjeće izrađuju (tkaju ili šivaju) svoje radove.

Tehnologija tekstila. 2. razred

Od ideje do realizacije

PROJEKTIRANJE

idejno likovno rješenje

**TEHNILOGIJA
TEKSTILA**

priprema i bojenje
pređe

TEHNIKE TKANJA tkanje

tapiserije po vlastitom nacrtu

Povijest tekstila i kostima predmeta:

Prepoznati, grupirati i analizirati djela primijenjene tekstilne umjetnosti (koptske tkanine, tapiserije, ćilime, čipke) i stilove, te prepoznati i razumjeti tehnike njihove izrade.

Prepoznati načine odijevanja kroz povijest (kronološki i geografski), komparirati ih i analizirati.

Razlikovati odjevne predmete karakteristične za određenu civilizaciju ili stilsko razdoblje. Interpretirati pojmove iz teorije mode.

Povijesni kostim, 4. razred

Nagrada Odjelu tekstila

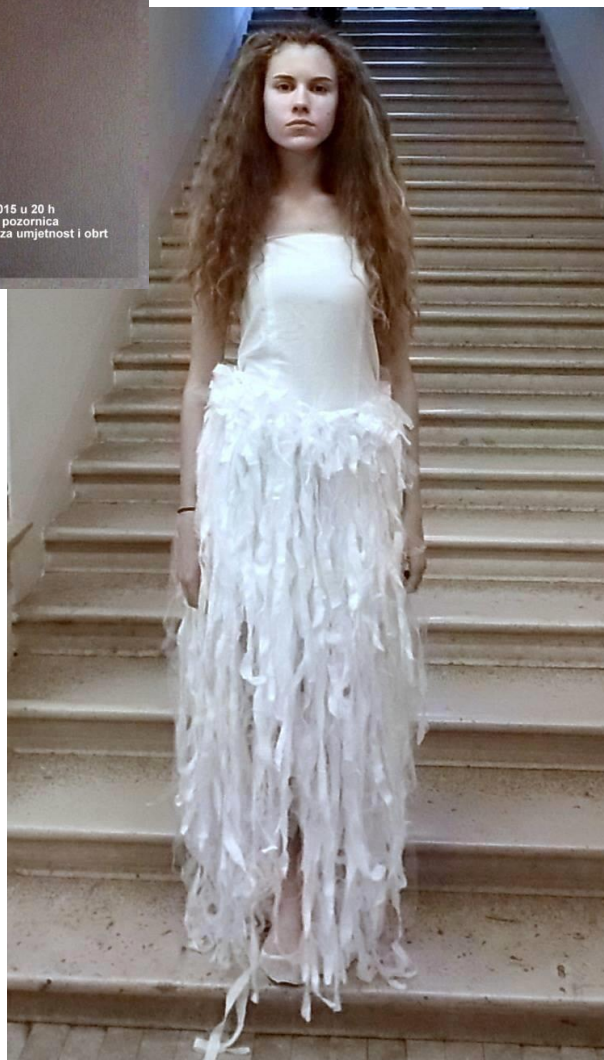
Ručno tkani jastuci „Za Zagreb”, skupni rad učenika 2. razreda, 2016. godine na 43. međunarodnom sajmu Ambianta osvojili nagradu **Design Plus** za najbolji dizajn proizvoda.

MODNA REVIJA

15.6.2015 u 20 h
Ljetna pozornica
Muzej za umjetnost i obrt

Modna revija

Bez boja u bojama
MUO, 15.06.2015.

Modna revija

Pozornica zaigrane vode
MUO, 13.06.2016

Modna revija

Suton

Modna revija

Gotika

ŠPUD

05.06.2018

Modna revija Impresionizam Trg Republike Hrvatske 05.06.2019

<https://web.facebook.com/136940536840168/photos/a.296915914175962/520097058524512/?type=3&rdc=1&rdr>

Osim na školskim
maturalnim
modnim revijama
Odjel tekstila se
već tradicionalno
svake godine u
svibnju predstavlja
modnom revijom
Na manifestaciji
Dojdi osmaš na
Zrinjevcu.

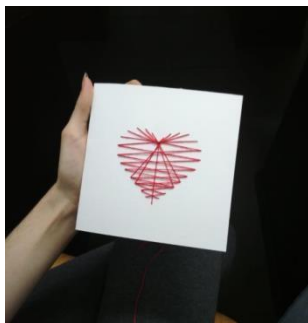
Odjel tekstila redovito i aktivno sudjeluje na školskim sajmovima **PiU** (uskrsni sajam) i **BUSH** (božićni sajam)

2. **BUSH**, 15.12.2018. , štand
Odjela tekstila radionice i božićni prodajni sajam
ŠPUD-a

Već 10 godina za redom za **Noć muzeja** Odjel tekstila organizira radionice tekstilnih tehnika.

10. **PUSH**, 31.01.2020.
promenada u ŠPUD-u
radionice Odjela tekstila
za Noć muzeja

Osim radionica u Školi Odjel tekstila je za Noć muzeja više puta organizirao i performanse i modne revije u muzejima: Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu, Tehničkom muzeju Nikola Tesla, Etnografskom muzeju u Zagrebu, Muzeju grada Koprivnice...

“Viteško osvajanje MUO” kostimirane dame i vitezovi za Noć muzeja 2012.

http://ss-primijenjenaumjetnostidizajn-zg.skole.hr/skola/odjeli/tekstilci/vitesko_osvajanje_muoj

Radionice za javnost

1. „Bijela čajanka” izrada tekstilnog nakita, Klovićevi dvori, 2017.
2. „Tajne zanata” otiskivanje tekstita glinenim pečatima , MUO, 2017.

1.

2.

Na Odjelu tekstila pridaje se velika pažnja redizajniranju, prenamjeni, recikliranju, redistribuciji i prikupljanju otpadnog tekstila. Odjel je već tri godine uključen u projekt European Week for Waste Reduction i za Socijalnu zadrugu Humana Nova Zagreb svake godine u studenom prikuplja rabljeni tekstil. U akciji EWWR 2019. učenici i nastavnici Škole prikupili su 230 kg odjeće i kućanskog tekstila. U veljači 2020. odjeća je donirana Otvorenom ormaru u Martićevoj. Aktivna je i suradnja sa Zelenom akcijom Zagreb.

Prijemni ispit za Odjel tekstila

1. zadatak

- Na formatu A3 (blok br.5) u tehnici olovka izraditi studiju figure prema predlošku

2. zadatak

- Na formatu A3 (blok br.5) u tehnici tempera ili akvarel naslikati slobodnu kompoziciju dezena odjevne ili dekorativne tkanine

*Učenci i nastavnici Odjela
tekstila zahvaljuju što ste
pogledali prezentaciju.*

